

MEZINÁRODNÍ VĚDECKÁ KONFERENCE LUDVÍK SALVÁTOR TOSKÁNSKÝ (1847–1915). ŽIVOT A DÍLO VĚDCE A CESTOVATELE, ZÁMEK BRANDÝS NAD LABEM, 13. – 15. ŘÍJNA 2017

FILIP PAULUS – ŠÁRKA STEINOVÁ

Konání mezinárodní konference v Brandýse nad Labem zakončilo mnohaleté úsilí Evy Gregorovičové v grantovém projektu týkajícím se zpracováním archivního fondu Rodinný archiv toskánských Habsburků. Významem i obsahem přineslo sympóziium široký pohled na osobnost a život toskánského arcivévody Ludvíka Salvátora. Jednotlivé příspěvky měly za cíl poukázat na jeho výjimečnou osobnost, ale zároveň upozornit na fakt, že život arcivévody byl ovlivněn celou řadou skutečností, které byly doposud opomíjeny.

Rozdělení do jednotlivých bloků vymezovalo jednotlivé oblasti zájmů přednášejících, nicméně jejich vzájemné prolínání a doplňování tvořilo zajímavý kosmopolitní celek. Především je třeba ocenit vstupní příspěvek Evy Gregorovičové, která načrtla základní životní etapy Ludvíka Salvátora, včetně jeho finančních možností. Právě ty byly jedním z jeho základních pilířů, na kterých postavil své výpravy a zájmy. Samozřejmě nebylo možné všechny dosavadní znalosti přenést do celého příspěvku, proto bude jistě zájmem sledováno vydání monografie o Ludvíku Salvátorovi Toskánském, která jistě shrne mnohaletou práci E. Gregorovičové s archivem toskánských Habsburků.

Neméně zajímavé bylo vystoupení člena rodu Habsburků Radbota Habsburg-Lothringen, který osvětlil přítomným životní osudy nástupců Ferdinanda IV. Toskánského až do současnosti, včetně jejich případného kontaktu s Ludvíkem Salvátorem.

Další z celé řady zajímavých příspěvků si bylo možné vyslechnout z úst Milady Sekyrkové na téma Ludvík Salvátor a pražská univerzita. M. Sekyrková po studiu v katalozích studentů jasně prokázala, že jeho jméno, popř. jeho pseudonym, pod nímž zpravidla cestoval, nelze dohledat. Stál příliš vysoko a nebylo zvykem, aby se osobnost takového formátu účastnila regulérní výuky. Ludvík Salvátor, ačkoli uvádí jak on tak jeho životopisci, že studoval na filozofické a právnické fakultě, není zmíněn v žádných dochovaných dokumentech, uložených v univerzitním archivu.

Při zkoumání jeho studií je proto třeba vycházet z jeho osobních záznamů, popř. z dalších dokumentů, které o studiu vypovídají. Podle všeho studoval soukromě u profesorů pražské Karlo-Ferdinandovy univerzity od roku 1864, kdy se vrátil do Brandýsa nad Labem. Což potvrdil také příspěvek autorů Filipa Pauluse a Šárky Steinové, zabývající se kontakty profesorů přírodních věd s Ludvíkem Salvátorem.

Na příspěvek M. Sekyrkové velmi hezky navázala Brigitta Mader, která poutavě popsala Ludvíkův zájem o Středomoří a jeho rozhodnutí věnovat se v této oblasti výzkumu a popisu území. B. Mader především vystihla jeho metodu terénního výzkumu, která Ludvíka povýšila na vědce a ne pouhého cestopisce.

Ke zcela ojedinělým příspěvkům lze zařadit pojednání od Angela Ginése, který svým osobitým přednesem demonstroval arcivévodovu schopnost podněcovat rozmanité přírodovědecké výzkumy, což doložil na příkladu jmen dvou druhů, které byly po Ludvíkovi pojmenovány: brouk *Asida ludovici* Pérez-Arcas, 1874 a keř *Rhamnus ludovici-salvatoris* Chodat. V obou případech se jedná o endemické druhy, jejichž taxonomie je stále platná. Zároveň A. Ginés poukázal na opomíjené arcivévodovo geografické dílo v podobě cestopisu Baleáry, které podle jeho slov nelze považovat za pouhý cestopis, ale komplexní vědecké dílo. Tím A. Ginés navázal na příspěvek B. Mader.

K velmi osvěžujícím příspěvkům můžeme také zařadit vystoupení Volkera Dehse, který popsal setkání Ludvíka Salvátora s francouzským spisovatelem a vědcem Julesem Vernem. Mezi oběma muži posléze existoval korespondenční styk a to i přesto, že Verne nakonec nepřijmul ze zdravotních důvodů pozvání na Mallorku. Nicméně tím, že se jeho román *Clovis Dardentor* odehrává částečně na Mallorce, věnoval arcivévodovi velkou poctu.

Závěrečný blok tvořila řada prezentací českých autorů, ze kterých je třeba vyzdvihnout příspěvek Jana Kahudy. Cílem bylo seznámit vědecké auditorium s publikační činností Ludvíka Salvátora, který se díky ní seznámil s celou řadou významných dobových nakladatelů a vydavatelů, jejichž činnost můžeme sledovat až do dnešní doby. Brockhaus, Mercy a další patřili ve své době mezi špičku tiskařského průmyslu a jejich díla byla mnohdy oceňována nejen pro svou grafickou stránku, ale i díky zajímavému obsahu.

Během konání konference převzala Eva Gregorovičová ocenění za celoživotní práci z rukou Franca Stenera. Jednalo se o pamětní medaili „L'Associazione culturale Fameia Muiesana“ (Kulturní asociace pro regionální historii a umění oblasti Muggie).

Závěrem lze doporučit všem čtenářům připravovanou kolektivní monografii, kde budou jednotlivé příspěvky prezentovány, včetně obrazové dokumentace.